

Formanden: Jeg giver derefter Ordet til det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Hendriksen), for at han som Ordfører for Forslagsstillerne kan forelægge det anmeldte Lovforslag om Nedsættelse af en Kommission angaaende Grønland og Grønlands Styrelse.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Hendriksen): Paa mit Partis Vegne har jeg den Ære for det høje Ting at forelægge Forslag til Lov om Nedsættelse af en Kommission angaaende Grønland og Grønlands Styrelse.

Forslaget gaar, som anført i § 1, ud paa, at der nedsættes en Kommission bestaaende af 20 Medlemmer, der faar til Opgave at undersøge og overveje alle Spørgsmaal, der kan være af Betydning for Grønland og den grønlandske Befolkning, hvorefter Kommissionen til sin Tid vil have at afgive Betænkning til Statsministeren angaaende de Foranstaltninger, Kommissionen mener bør gennemføres til Gavn for den grønlandske Befolkning og for paa forsvarlig Maade at skabe Grundlaget for den bedst mulige Udnyttelse af Koloniens Værdier.

I § 2 omtales Kommissionens Sammensætning. Vi foreslaar, at Kommissionens Formand udpeges af Kongen, at de grønlandske Landsraad hvert vælger 2 Medlemmer, at Statsministeren vælger 5, Kirkeministeren og Undervisningsministeren hver 1 Medlem, samt at Rigsdagen vælger 8 Medlemmer i Overensstemmelse med Reglerne i Grundlovens § 45.

I § 3 anføres, at Statsministeren beskikker en Sekretær for Kommissionen, og at denne i øvrigt kan antage lønnet Medhjælp af enhver Art og tilkalde sagkyndige for at blive orienteret.

Endelig angives i § 4, at Kommissionens Arbejde skal være tilendebragt inden Udgangen af December 1939.

Naar mit Parti har fundet det betimeligt at forelægge for det høje Ting et Forslag som det, jeg her har gjort Rede for, er Grunden den, at vi finder, at det bør tilkomme Rigsdagen — og ogsaa være en Pligt for Rigsdagen — at drage Omsorg for, at alle de mange og vigtige Spørgsmaal i Forbindelse med Grønland og den grønlandske Befolkning, der er oppe i Tiden, og som trænger sig paa, underkastes en nøje Undersøgelse og Prøvelse.

Vi ved jo alle, at der i længere Tid i Pressen, paa Møder og Befolkningen imellem, har vist sig og vedvarende viser sig en

betydelig Interesse for Grønland og grønlandske Spørgsmaal. Denne Interesse vokser stadig til Trods for det Ukendskab, der almindeligvis hersker hernede med Hensyn til Grønland og grønlandske Spørgsmaal og maa herske, saaledes som Forholdene nu engang er. Offentligheden ved meget lidt om Grønland og faar meget lidt at vide. Den Uro, der er om Grønland, den Usikkerhed, der er om grønlandske Spørgsmaal, skyldes sikkert i ikke ringe Grad Ukendskab til Grønland og grønlandske Forhold, og dette Ukendskab skyldes atter manglende Oplysning. Derfor maa Oplysning fremskaffes, saa vil Usikkerheden og forhaabentlig dermed ogsaa Uroen forsvinde.

Usikkerheden giver sig Udslag paa mange Maader. Eksempelvis skal jeg nævne, at medens man fra visse Sider hævder, at Grønland ejer Rigdomskilder af uhyre Udstrækning, hævder man fra andre Sider, at Grønland er og vedblivende vil være et overordentlig fattigt Land, hvor der højt regnet er Muligheder for, at den indfødte grønlandske Befolkning kan skaffe sig et nødvendigt Udkomme, men hvor der under ingen Omstændigheder er nogen Chance for Danske i blot nævneværdig Udstrækning. Det forekommer mig, at det er af den største Betydning at naa til Klarhed over, hvorvidt Sandheden hører hjemme i den ene Lejr eller i den anden, eller om den, som Tilfældet jo hyppigt er, ligger midt imellem.

Ikke mindst i den senere Tid har det været hævdet med stor Styrke, at Grønland har store mineralogiske Muligheder, og at Landet efter alt at domme indeholder enorme Værdier, ja, fra en enkelt Side har man endog hævdet, at Grønland er „Danmarks Skatkammer“. Selv om en saadan Paastand højst sandsynligt er meget overdreven, ja, selv om Paastanden viser sig at være fuldkommen urigtig, er det efter min Opfattelse nødvendigt, at man gennem en til Bunds gaende Undersøgelse af Forholdene faar oplyst, hvorvidt der er saadanne Muligheder paa det mineralogiske Omraade, som man fra visse Sider paastaar, eller om disse Paastande er i Luften frit svævende. Derfor bør dette Forhold undersøges nu. Ekspertes maa sendes til Grønland og en sagkyndig, omfattende Undersøgelse paa Stedet foretages snarest, saaledes at der kan skabes Klarhed paa dette Omraade.

Ogsaa Muligheden for en Forøgelse af Fiskeriet bør undersøges. Det kan dog vist ikke paa Forhaand siges at være ude-